

УКРАЈИНСКИ ЈЕЗИК 2

УКРАЈИНСКИ ЈЕЗИК 2

Наставник: доц. др Милена Ивановић

-једносеместрални курс -

изборни курс
други семестар
3 ЕСП бода

Време одржавања: петак, 13.15-14.45 часова

Место одржавања: сала 27А

ЦИЉ НАСТАВЕ

Теоријско познавање основа фонетско-фонолошког нивоа савременог стандардног украјинског језика, стицање навика компаративног и контрастивног проучавања украјинског и српског језика, увид у резултате теоријских и експерименталних истраживања украјинске лингвистике.

МЕТОДОЛОГИЈА И ОБЛИЦИ НАСТАВЕ

Предавања, тематске дискусије, интерактивна настава

САДРЖАЈ КУРСА

УКРАЈИНСКИ ЈЕЗИК 2

Дистинктивна обележја у консонантском подсистему украјинског језика, разлике у односу на српски језик: корелација звучности, корелација палаталности, корелација пискавих и шуштавих спираната и африката.

Корелација звучности украјинских консонаната. Однос између звучних и беззвучних сугласника у украјинском и српском језику.

Корелација палаталности украјинских консонаната. Однос између меких и твдих сугласника у украјинском и српском језику.

Консонантске опозиције по месту и начину творбе у украјинском језику. Разлике у односу на српски језик.

Комбинаторне промене фонема. Појам асимилације: прогресивна и регресивна, контактна и дистантна асимилација. Асимилације украјинских сугласника по звучности и мекоћи.

Асимилације украјинских сугласника по месту творбе.

Асимилације украјинских сугласника по начину творбе.

Епентеза, дијереза и хаплоглогија у украјинском језику

Палатализације. Дуљење сугласника. Метатеза.

Прогресивне и регресивне дисимилације у украјинском језику.

Дистрибуција тврдих консонаната у украјинском језику (уснени и дентални).

Дистрибуција тврдих консонаната у украјинском језику (алвеоларни, палатални, веларни, фарингални).

Дистрибуција меких консонаната у украјинском језику.

Консонатске групе у украјинском језику - иницијалне и финалне. Разлике у структурирању слога у украјинском и српском језику.

Дистрибуција консонаната у речима страног порекла у украјинском језику. Супституција. Принципи транслитерације украјинских речи у српском језику.

ОБАВЕЗНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Поповић, Људмила. *Граматика украјинског језика. Фонетика и фонологија* (скрипта).
2. Тоцька, Ніна. *Сучасна україньська літературна мова: Фонетика, орфоенія, графіка, орфографія*, Київ, 1981. Може се наћи у: Библиотека славистичког семинара
3. Плющ, Надія и др. *Сучасна українська літературна мова. Фонетика*. Київ, 2002. Може се наћи у: Библиотека славистичког семинара
4. Грищенко, Анатолій и др. *Сучасна українська літературна мова*, Київ: Вища школа, 1997. Може се наћи у: Библиотека славистичког семинара
5. Русановский, Віталій и др. *Украинская грамматика*, Киев: Наукова думка, 1986. Може се наћи у: Библиотека славистичког семинара

СПИСАК ПРЕПОРУЧЕНЕ ЛИТЕРАТУРЕ

1. Багмут А.Й. *Типологія інтонації мовлення*. Київ, Наукова думка, 1977.
2. Бровченко Т.О. *Словесний наголос у сучасній українській мові*, Київ, Наукова думка, 1977.
3. Плющ Н., Бас-Кононенко О., Дудник З., Зубань О. *Загальна та експериментальна фонетика*, Київ, 2001.
4. Плющ М. Я., Леута О. І., Гальона Н. П. *Сучасна українська мова* (за ред. О. Д. Пономарева), Київ, 2001;
5. Тоцька Н.І. *Голосні фонемі української літературної мови*, Київ: Видавництво КДУ, 1973.
6. *Українська мова. Енциклопедія*. Редкол.: Русанівський В.М., Тарананенко О.О. (співголови), М. П. Зяблюк та ін., Київ, 2000.
7. Sosir F. de: *Opšta lingvistika* (II izd.), Beograd: Nolit, 1977.

Речници:

1. *Орфоепічний словник української мови: В 2 т./* Уклад. М.М. Пещак та ін., Київ: Довіра, 2001.
2. *Українська літературна вимова і наголос. Словник-довідник,* Київ, 1973.
3. Головащук С. І. *Українське літературне слововживання: Словник-довідник,* Київ, 1995.
4. *Україна в словах: Мовознавчий словник-довідник /* упоряд.Н. Данилюк/ Київ, 2004.

ОПИС ИСПИТА:

На испиту из Украјинског језика 2 студенти усмено одговарају на три питања која извлаче на цедуљи. Прво питање је из теоријског познавања фонетско-фонолошког нивоа језичког система, друго се односи на фонетске промене консонаната у украјинском језику, док одговор на треће питање подразумева опис дистрибуције (услова реализације свих алофона) једног консонанта из фонолошког система украјинског језика. Испит такође обухвата фонетско транскрибовање једне реченице на украјинском језику која се такође извлачи на цедуљи.

СПИСАК ИСПИТНИХ ПИТАЊА ИЗ УКРАЈИНСКОГ ЈЕЗИКА 2

1. Дистинктивна обележја у консонантском подсистему украјинског језика.
2. Корелација звучности украјинских консонаната.
3. Однос између звучних и безвучних сугласника у украјинском и српском језику.
4. Корелација палаталности украјинских консонаната.
5. Однос између меких и твдих сугласника у украјинском и српском језику.
6. Консонантске опозиције по месту творбе у украјинском језику.
7. Консонантске опозиције по начину творбе у украјинском језику.
8. Комбинаторне фонетске промене: асимилација. Врсте асимилација фонема.
9. Асимилација по звучности у украјинском језику.
10. Асимилација по мекоћи у украјинском језику.
11. Асимилација по месту творбе у украјинском језику.
12. Асимилација по начину творбе у украјинском језику.
13. Прогресивне асимилације у украјинском језику.
14. Прогресивне дисимилације у украјинском језику.
15. Регресивне дисимилације у украјинском језику.
16. Дијереза у украјинском језику.
17. Епентеза у украјинском језику.
18. Хаплоглогија у украјинском језику.
19. Дуљење сугласника у украјинском језику.
20. Метатеза у украјинском језику.

21. Дистрибуција фонеме [б] у украјинском језику.
22. Дистрибуција фонеме [м] у украјинском језику.
23. Дистрибуција фонеме [п] у украјинском језику.
24. Дистрибуција фонеме [в] у украјинском језику.
25. Дистрибуција фонеме [ф] у украјинском језику.
26. Дистрибуција фонеме [д] у украјинском језику.
27. Дистрибуција фонеме [т] у украјинском језику.
28. Дистрибуција фонеме [с] у украјинском језику.
29. Дистрибуција фонеме [ц] у украјинском језику.
30. Дистрибуција фонеме [л] у украјинском језику.
31. Дистрибуција фонеме [н] у украјинском језику.
32. Дистрибуција фонеме [дз] у украјинском језику.
33. Дистрибуција фонеме [ж] у украјинском језику.
34. Дистрибуција фонеме [ч] у украјинском језику.
35. Дистрибуција фонеме [ш] у украјинском језику.
36. Дистрибуција фонеме [дж] у украјинском језику.
37. Дистрибуција фонеме [р] у украјинском језику.
38. Дистрибуција фонеме [г] у украјинском језику.
39. Дистрибуција фонеме [к] у украјинском језику.
40. Дистрибуција фонеме [х] у украјинском језику.
41. Дистрибуција фонеме [h] у украјинском језику.
42. Дистрибуција фонеме [j] у украјинском језику.
43. Дистрибуција фонеме [д'] у украјинском језику.
44. Дистрибуција фонеме [т'] у украјинском језику.
45. Дистрибуција фонеме [з'] у украјинском језику.
46. Дистрибуција фонеме [с'] у украјинском језику.
47. Дистрибуција фонеме [ц'] у украјинском језику.
48. Дистрибуција фонеме [л'] у украјинском језику.
49. Дистрибуција фонеме [н'] у украјинском језику.
50. Дистрибуција фонеме [дз'] у украјинском језику.
51. Дистрибуција фонеме [р'] у украјинском језику.
52. Дистрибуција консонаната у речима страног порекла у украјинском језику.
53. Консонатске групе у украјинском језику - иницијалне и финалне.
54. Разлике у структурирању слога у украјинском и српском језику.
55. Принципи транслитерације украјинских речи у српском језику.